

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขนาดเล็ก เขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 1

ผู้เขียน นายเกียรติพงศ์ อุ่นใจ

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. ชูชีพ พุทธประเสริฐ

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร.เจ็ดหล้า สุนทรวิภาต

กรรมการ

บทคัดย่อ

การครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมถึงแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก เขตพื้นที่การศึกษาลำพูนเขต 1 โดยศึกษาจากประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ปฏิบัติการสอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก เขตพื้นที่การศึกษาลำพูนเขต 1 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 398 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถามและแบบบันทึกการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ตามประเด็นที่กำหนดไว้ตามวัตถุประสงค์วิเคราะห์ข้อมูลโดย หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สภาพความพร้อมของปัจจัยที่สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพ ทั้ง 4 ด้านคือ ด้านบุคลากร ด้านเงินงบประมาณ ด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์ และด้านบริหารจัดการ โดยภาพรวม มีความพร้อมในทุกๆด้าน ส่วนปัญหาของปัจจัยที่สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพนั้น โดยภาพรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง เนื่องจากพบว่าในแต่ละด้าน มีปัจจัยบางข้อที่พบยังเป็นปัญหาในระดับมาก กล่าวคือ ด้านบุคลากร ปัญหาที่พบมากที่สุด ได้แก่ มีครูสอนไม่ครบชั้นเรียน มีครูสอนไม่เพียงพอ กับเด็ก และมีครูสอนไม่ตรงตามสาขาวิชา ด้านเงินงบประมาณ ได้แก่ มีการจัดสรรงบประมาณจากภาครัฐไม่เพียงพอ การสนับสนุนงบประมาณจากชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เพียงพอ และขาดนโยบายการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่

ไม่มีงบประมาณเพียงพอในการจัดซื้อและซ่อมแซมอุปกรณ์ ไม่มีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสนับสนุนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องโปรเจกเตอร์ เครื่องฉายข้ามศรีษะ รวมถึงขาดบุคลากรที่ดูแลรักษาซ่อมแซมสื่อและอุปกรณ์เหล่านั้น ส่วนด้านบริหารจัดการ ได้แก่ ขาดการจัดระบบโครงสร้างการบริหารองค์กร ขาดแนวทางในการจัดการศึกษาโดยให้ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วม

สำหรับแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ประชากรกลุ่มเป้าหมายได้เสนอแนวทางการบริหารจัดการปัจจัยทั้ง 4 ด้านโดยอาศัยการประชุมสนทนากลุ่ม กำหนดรูปแบบการพัฒนาคุณภาพตามวงจรควบคุมคุณภาพ P-D-C-A ทั้ง 4 ขั้นตอน กล่าวคือ (1) ขั้นวางแผน ได้แก่ การวิเคราะห์งานให้เหมาะสมกับความสามารถของบุคลากร การวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ การกำหนดแผนการจัดหาและพัฒนาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และวางแผนการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วม (2) ขั้นนำไปปฏิบัติ ได้แก่ การมอบหมายให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่เต็มตามความสามารถ การใช้จ่ายงบประมาณตามแผนยุทธศาสตร์และการพัฒนาการใช้สื่อและวัสดุอุปกรณ์ให้คุ้มค่า การดำเนินการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมตามศักยภาพของผู้บริหารและชุมชน (3) ขั้นตรวจสอบ ได้แก่ การประเมินศักยภาพบุคลากรตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การประเมินงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน การตรวจสอบสื่อวัสดุอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมาร่วมกันประเมิน (4) ขั้นปรับปรุงแก้ไข ได้แก่ การปรับปรุงพัฒนาและจัดวางสลับตำแหน่งบุคลากรต้องทำอย่างต่อเนื่อง การนำข้อมูลด้านการใช้จ่ายงบประมาณมาปรับปรุงพัฒนา การปรับปรุงด้านสื่ออุปกรณ์ต้องทำอย่างต่อเนื่องให้ทันต่อสื่อและเทคโนโลยีสมัยใหม่ การบริหารจัดการสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนเน้นการมีส่วนร่วม ชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับโรงเรียนเป็นสำคัญ

Thesis Title Guidelines to Education Quality Development of Small Basic Educational Institutions, Lamphun Educational Service Area 1

Author Mr. Kiattipong Unjai

Degree Master of Education (Educational Administration)

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Choocheep Puthaprasert

Chairperson

Assoc. Prof. Dr. Cherdla Soontornvipart

Member

ABSTRACT

The purposes of this research are to study views of state and problem of supporting factors in education quality development including guideline to education quality development of small basic educational institutions, in Lamphun educational service area 1. The population and the sample under study comprised 398 institutions administrators, teachers, committees of basic educational institutions and responsible educational supervisors for small basic educational institutions, in Lamphun educational service area 1 during the 2005 academic year. The instrument used was questionnaire and conference memorandum form of focus group discussion of the above purpose. The collected data were analyzed through mean, standard deviation. The findings were then summarized as follow:

The readiness' state of 4 supporting factors in quality development was persons, budgets, media and materials and administration. Perspectively, there was all readiness. The problems of supporting factors in quality development, perspectively, were medium problem because we found that each had some factors which were still major problem. For persons, the problem mostly found, such as there were insufficient teachers for a class, for students and teachers not being conveniently in specific related field. For budget, such as there was insufficient distribution of budget from government, budget promotion from communities and local

administration organization including a lack of budget administration policy under emphasizing achievement. For Media and materials, such as there were insufficient budgets for purchasing and to repair materials. It lacked materials using for teaching promotion, such as computers, projectors and overhead projectors including persons who maintained and repaired those materials. For administration, such as it lacked structure system management of administration organization, guideline for educational management by participation of communities and local administration organization.

Guidelines to education quality development of small basic educational institutions, the target population by using the focus group discussion meeting proposed guidelines for 4 factors to specify the model of quality development by using the quality control cycle P-D-C-A in 4 processes, there were as follows; (1) The process of plan, such as analyzing the appropriate job with persons's competency, planning to spend the budget, formulating the plan of media and material provision and development, planning the participative management (2) The process of implementation such as assigning the appropriate rule and function to persons to perform duties with a great capacity, spending the budget in accordance with the strategic plan, improving personnel's skill to use materials of the cost, operating the participative management related to administrator and community's potential (3) The process of verification, for example the evaluation of personnel's competency by using the quality evaluation standard, the assessment by using the performance-based budget, the media and material examination to have a ready state for using, giving an opportunity to stake-holders for co-operative evaluation (4) The process of development which was the improvement of personnel's competency to alternate continuously their position, of budget affair information to manage more systematically, of media and material aspect with a regular performance to catch up with new media and technology situation. Especially, the management had to relate to the requirement of community and emphasize on co-operation and participation between communities, local administration organization and schools.